

NOTAT

Årlig status for industrisamarbejde med udenlandske leverandører til forsvaret 2014

1. Resumé

Dette er første årlige statusrapport for industrisamarbejde med udenlandske leverandører til forsvaret, der vedrører perioden efter ikrafttrædelsen af de nye administrative retningslinjer for industrisamarbejde fra 1. juli 2014. Ændringen af reglerne var en konsekvens af Europa-Kommissionens kritik af de danske regler for industrisamarbejde, som efter Europa-Kommissionens opfattelse ikke var i overensstemmelse med EU-retten.

Udenlandske leverandører af forsvarsmateriel blev i 2014 pålagt nye forpligtelser til at indgå i industrisamarbejde med danske virksomheder på forsvarsområdet for ca. 343 mio. kr. Beløbet er væsentligt lavere end i 2013, hvor der blev indgået nye industrisamarbejdsaftaler for ca. 1,6 mia. kr. Dette kan bl.a. forklares med overgangen til – og implementeringen af – de nye administrative retningslinjer i løbet af 2014, hvilket har forsinket en række af Forsvarets planlagte materiel- og driftsanskaffelser. Det forventes, at Forsvarets anskaffelsesniveau stiger til normalt niveau i løbet af 2015.

Ved udgangen af 2014 var den samlede udestående forpligtelse for udenlandske leverandører (dvs. differencen mellem leverandørernes samlede forpligtelse og godkendt afvikling) på 6,4 mia. kr.

Der er stor forskel på, hvor lang tid de udenlandske leverandører har til at afvikle deres forpligtelser til industrisamarbejde. Gennemsnitligt er afviklingsperioden ca. 10 år, hvilket dækker over et stort spænd. Afviklingsperiodens længde afhænger bl.a. af forpligtelsens størrelse.

I 2014 afviklede udenlandske leverandører forpligtelser til industrisamarbejde hos danske virksomheder for 0,9 mia. kr. Afviklingen vedrørte i alt 151 danske virksomheder. 89 pct. af afviklingen var koncentreret på 25 danske virksomheder. Afviklingen fordelte sig således, at ca. 65 pct. bestod af købsordrer placeret hos danske virksomheder, mens de resterende 35 pct. blev afviklet som udviklingsprojekter mellem udenlandske leverandører og danske virksomheder.

ERHVERVSSTYRELSEN

Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø

Tlf. 35 29 10 00
Fax 35 29 10 01
CVR-nr 10 15 08 17
E-post erst@erst.dk
www.erst.dk

ERHVERVS- OG VÆKSTMINISTERIET

Ud af den samlede udestående forpligtelse til industrisamarbejde på 6,4 mia. kr. har de udenlandske leverandører hos Erhvervsstyrelsen fået forhåndsgodkendt udviklingsprojekter med danske virksomheder for ca. 4,3 mia. kr., som forventes at blive afviklet over de kommende år.

Generelt foregår de udenlandske leverandørers afvikling af forpligtelser til industrisamarbejde i overensstemmelse med de aftaler om industrisamarbejde, de udenlandske leverandører har indgået med Erhvervsstyrelsen.

2. Reglerne for industrisamarbejde

Den 2. april 2014 blev de daværende regler for industrisamarbejde ophævet. Dette skete som følge af Europa-Kommissionens kritik af det tidligere regelsæt. Industrisamarbejdsaftaler indgået forud for den 2. april 2014 gælder uændret, indtil de udløber.

Den 1. juli 2014 trådte nye administrative retningslinjer for industrisamarbejde i kraft. Med de nye retningslinjer kan udenlandske leverandører af forsvarsmateriel forpligtes til industrisamarbejde, hvis en konkret vurdering viser:

- at industrisamarbejde er nødvendigt for at varetage Danmarks væsentlige sikkerhedsinteresser,
- at konkurrencen på det civile marked ikke skævvrides, og
- at anskaffelsen overstiger 50 mio. kr.

Der er ikke blevet indgået nye industrisamarbejdsaftaler i perioden fra 2. april 2014 til 1. juli 2014.

I forbindelse med de nye retningslinjer blev der desuden udarbejdet en national forsvarsindustriel strategi, der beskriver Danmarks væsentlige sikkerhedsinteresser og forsvarsindustriens betydning for varetagelsen deraf. De administrative retningslinjer for industrisamarbejde og den nationale forsvarsindustrielle strategi er tilgængelige på Erhvervsstyrelsens hjemmeside: www.erst.dk/retningslinjer-for-industrisamarbejde.

3. Status for indgåelse af industrisamarbejdsaftaler og gennemført industrisamarbejde

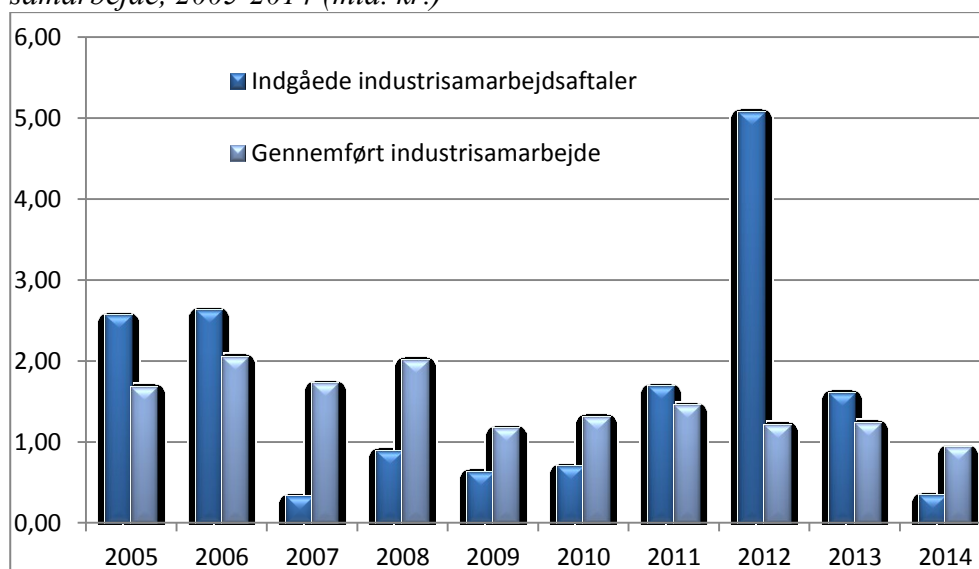
Erhvervsstyrelsen har i 2014 indgået nye industrisamarbejdsaftaler med udenlandske leverandører for et samlet beløb på ca. 343 mio. kr. Til sammenligning blev der i 2013 indgået nye industrisamarbejdsaftaler for ca. 1,6 mia. kr.

Det væsentligt lavere beløb i 2014 kan bl.a. forklares med overgangen til – og implementeringen af – de nye administrative retningslinjer i løbet af 2014, hvilket i 2014 har forsinket en række af Forsvarets planlagte materiel- og driftsanskaffelser.

Mod slutningen af 2014 begyndte Forsvaret igen at anskaffe nyt forsvarsmateriel i et mere normalt omfang, og niveauet forventes af stige til normalt niveau i løbet af 2015.

Det ekstraordinært høje beløb i 2012 skyldtes anskaffelsen af skibsbase-rede helikoptere.

Figur 1: Indgåede industrisamarbejdsaftaler og gennemført industrisamarbejde, 2005-2014 (mia. kr.)

Pr. 31. december 2014 var der 27 aktive industrisamarbejdsaftaler mod 31 pr. 31. december 2013.

På baggrund af de årlige indrapporteringer fra de udenlandske virksomheder har Erhvervsstyrelsen opgjort, at der i 2014 blev gennemført industrisamarbejde hos danske virksomheder for ca. 0,9 mia. kr. mod ca. 1,2 mia. kr. i 2013. Figur 1 ovenfor viser værdien af de indgåede aftaler om industrisamarbejde i perioden 2005-2014 sammenholdt med afviklingen af industrisamarbejdsaftaler. Afviklingen opgøres som værdien af gennemførte udviklingsprojekter og ordrer placeret hos danske virksomheder i de pågældende år.

Det bemærkes, at udviklingen i indgåede industrisamarbejdsaftaler og afviklingen af industrisamarbejde ikke nødvendigvis følger hinanden år for år. De udenlandske leverandører har gennemsnitligt ca. 10 år til at afvikle deres forpligtelse, og da det ofte tager lang tid at forberede og igangsætte udviklingsprojekter, er det naturligt med en forsinkelse på nogle år mellem udviklingen i indgåede aftaler og udviklingen i afviklet industrisamarbejde.

Status for afvikling gennem købsordrer

De udenlandske leverandører afvikler overvejende deres forpligtelser i Danmark via forsvarsrelaterede købsordrer placeret hos danske virksomheder.

I 2014 blev der gennemført industrisamarbejde for 619 mio. kr. som købsordrer svarende til ca. 65 pct. af den samlede afvikling. Købsordrerne var fordelt hos 149 danske virksomheder.

Status for afvikling gennem udviklingsprojekter

En del af den udestående forpligtelse afvikles som udviklingsprojekter mellem udenlandske leverandører og danske virksomheder, hvor udenlandske leverandører medvirker til at udvikle nye kapaciteter og kompetencer hos danske virksomheder.

I 2014 blev der gennemført udviklingsprojekter for ca. 314 mio. kr. svarende til ca. 35 pct. af den samlede afvikling. Udviklingsprojekterne var fordelt hos 35 danske virksomheder.

Berørte danske virksomheder

Der blev i 2014 afviklet industrisamarbejde hos 151 danske virksomheder mod 177 danske virksomheder i 2013. 25 virksomheder tegnede sig i 2014 for 89 pct. af afviklingen mod 92 pct. i 2013. 47 pct. af afviklingen var koncentreret hos 5 virksomheder mod 57 pct. i 2013.¹

4. Status for udenlandske leverandørers samlede industrisamarbejdsforpligtelse i Danmark

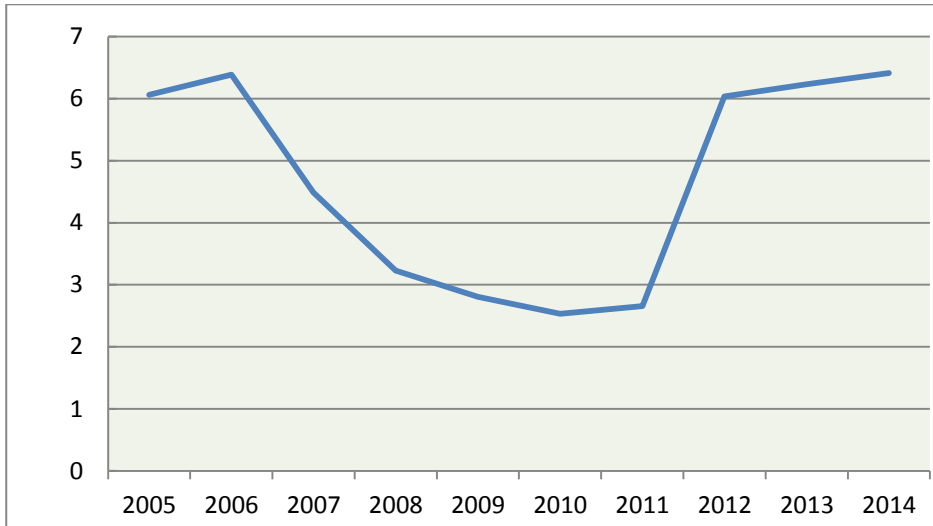
Erhvervsstyrelsen overvåger løbende, at de udenlandske leverandører lægger ordrer eller afvikler projekter i henhold til deres forpligtelser. Dette sker for at sikre, at afviklingen sker inden for de fastsatte frister i industrisamarbejdskontrakterne.

Afviklingen af industrisamarbejdsaftaler mellem Erhvervsstyrelsen og de udenlandske leverandører forløb generelt tilfredsstillende i 2014. Der pågår imidlertid en dialog med en enkelt leverandør, Augusta Westland, hvis afvikling ikke foregår planmæssigt. Enkelte andre leverandører er forsinkede i henhold til deres individuelle afviklingsplaner, men som hovedregel ender de udenlandske leverandører med at opfylde deres samlede forpligtelse.

Med udgangen af 2014 var den samlede udestående forpligtelse på ca. 6,4 mia. kr. Den udestående forpligtelse er differencen mellem det beløb, som udenlandske leverandører er forpligtede til at afvikle i Danmark, og hvad de allerede har afviklet. Til sammenligning lå den samlede udestående forpligtelse på et tilsvarende niveau, ca. 6,2 mia. kr., med udgangen af 2013.

¹ Af hensyn til beskyttelse af virksomhedernes forretningsfølsomme oplysninger angives virksomhedsnavnene ikke.

Figur 3: Udviklingen i den samlede udestående industrisamarbejdsforpligtelse 2005-2014 (mia. kr.)

Erhvervsstyrelsen forhåndsgodkender udviklingsprojekter mellem danske virksomheder og udenlandske leverandører. De forhåndsgodkendte projekter afskrives i takt med, at projekterne gennemføres, eller annulleres, hvis et projekt ikke gennemføres eller i øvrigt bliver nødlidende.

Det aktuelle forhåndsgodkendte, men endnu ikke afviklede, beløb udgjorde pr. 31. december 2014 ca. 4,3 mia. kr.

Annullering af forpligtelser

Erhvervsstyrelsen har primo 2016 besluttet at ophæve fire blacklistede leverandørers industrisamarbejdsforpligtelser som følge af tre tilfælde af forældelse og et tilfælde af konkurs. Kontrakterne er indgået i perioden 1993-2006 og vedrører leverandører, som blev blacklistet for år tilbage pga. manglende afvikling. Der er tale om forpligtelser til en samlet værdi af i alt 153 mio. kroner.

Annulleringerne vil fremgå af statusrapporten for 2016, eftersom de er foretaget i 2016.

5. Strategiske teknologiområder

Erhvervsstyrelsen har i forbindelse med vedtagelsen af de nye administrative retningslinjer for industrisamarbejde igangsat en systematisk opbygning af viden om, hvordan det gennemførte industrisamarbejde relaterer sig til de strategiske teknologiområder i den nationale forsvarsindustrielle strategi. Sådanne data vil dog tidligst være tilgængelige fra de udenlandske leverandørers afrapportering i starten af 2016 om aktiviteter, der gennemføres i 2015.